

2014 m. pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo užduotis

GIMTOJI KALBA (BALTARUSIŲ)

БЕЛАРУСКАЯ МОВА

Rašymas

Сачыненне

3 чэрвеня 2014 г.

Час – 2,5 гадзіны

ТЛУМАЧЭННІ:

- З трох прапанаваных заданняў выбярыце адно і выканайце яго.
- Ваш тэкст павінен быць аб'ёмам 250–350 слоў (прыблізна 1–1,5 старонкі фармата А4).
- Пасля таго, як работа будзе напісана, палічыце і напішыце прыблізную колькасць слоў у ёй (самастойных і службовых часцін мовы). Для гэтага вылічыце сярэдняе арыфметычнае колькасці слоў у першых пяці радках і атрыманую лічбу памножце на колькасць радкоў у вашай рабоце.
- Для чарнавіка і чыставіка выкарыстайце пазначаныя школьнай пячаткай аркушы. Не забудзьце напісаць сваё прозвішча, імя, жанр і адрасата пісьмовай работы.
- Пішыце выразна, разборліва, ручкай сіняга колеру. Ужываць карэктар забараняецца.
- Пасля заканчэння працы аддайце настаўніку і чыставік, і чарнавік. Чарнавік не правяраецца.

Выбяры адно з трох прапанаваных заданняў і выканай яго:

А

*Каб соль не страціла
Уласціваю ёй солкасць,
А песня – гукаў,
Трапяткіх і кволых,
Вясёлка – колераў,
Каханне – шчырасці,
А чалавек душы сваёй
Вялікай, несмяротнай –
На свеце існуе мастацтва.*

Сяргей Дзяргай

Абапіраючыся на прыведзеныя вышэй вершаваныя радкі, на свой жыццёвы вопыт, інфармацыю з розных крыніц, выкажы свае думкі аб прызначэнні мастака і ролі мастацтва ў жыцці ў сачыненні-разважанні “Мастацтва існуе, каб...” Змешчаныя ніжэй пытанні дапамогуць табе ў гэтым.

1. Ці згодны ты з думкай, што мастацтва павінна выхоўваць і рабіць чалавека лепшым, павінна зачароўваць і будзіць яго душу?
2. Існуе меркаванне, што сапраўднае мастацтва павінна быць праўдзівае, непадкупнае, непаўторнае і свабоднае. А ты як лічыш?
3. Што неабходна для таго, каб атрымаць сапраўдную асалоду ад твора мастацтва? Ці ўплывае на гэта спецыяльная падрыхтоўка, веды ў пэўнай галіне?
4. Якім было б жыццё чалавека, поўнаасцю пазбаўленае любых відаў мастацтва?

Жанр – сачыненне-разважанне

Адрасат – чытачы папулярнага часопіса

Б

Патрыятызм – адданасць і любоў да сваёй айчыны, да свайго народа – адна з найбольш значных, непераходзячых каштоўнасцей. Але ў чым ён праяўляецца? На думку Георгія Марчука: “Патрыятызм – гэта ўпрыгожанне Радзімы талентамі і справамі.” А на твой погляд, што такое патрыятызм, у чым ён праяўляецца, каго можна назваць сапраўдным патрыётам? А можа, гэта паняцце ўвогуле састарэла і не варта пра яго гаварыць? Падзяліся сваімі думкамі з вучнямі і настаўнікамі сваёй школы. Напішы сачыненне на тэму “Што такое патрыятызм?”

Жанр – артыкул у школьную газету

Адрасат – вучні і настаўнікі тваёй школы

В

“Кожны сам каваль свайго лёсу”, – сцвярджаў яшчэ ў 307 г. да н.э. рымскі консул і паэт Апій Клаўдзій. І сёння ёсць людзі, якія сцвярджаюць: “Я не веру ў выпадковасці. А веру, што чалавек павінен дзейнічаць і мяняць сябе і сітуацыю так, як лічыць патрэбным.” Але ёсць і тыя, хто лічыць інакш: “У маім разуменні, лёс прадвызначаны ў кожнага чалавека. Наш выбар таго ці іншага шляху – гэта толькі ілюзія выбару. Мы пакутуем, сумняваемся, не ведаем, як лепш паступіць, але ў любым выпадку прыдзем да таго фіналу, які быў нам наканаваны.”

Як ты думаеш, ці чалавек сам адказвае за тое, як складзецца яго жыццё, за свае беды і дасягненні, ці лёс наш прадвызначаны ўжо пры нараджэнні? Выкажы свае думкі ў сачыненні на тэму “Чалавек – каваль свайго лёсу?”

Жанр – артыкул

Адрасат – удзельнікі інтэрнэт-форуму

